

vidare. Må de få bli alla dem det vederbör till uppmuntran och självrannsakan, en sporre till ny intensifierad och fördjupad insats i musica sacras tjänst!

Waldemar Ahlén.

Hymnologica Petersiana.

En presentation av kyrkoherde Knut Peters hymnologiska kvarlåtenskap.

Vid kyrkoherde Knut Peters' fränfalle har hans hymnologiska arbeten överlämnats till Linköpings stiftsbibliotek. Då dessa efterlämnade handlingar äro av stort intresse för den psalmhistoriska forskningen må en närmare presentation vara på sin plats.

De hymnologiska handskrifterna förvaras i tvenne pappersportföljer, en större och en mindre. Den större portföljen bär påskriften »Prof. Holmquist. Hymnologi.» I denna portfölj förvaras Knut Peters' licentiatavhandling betitlad »Studier rörande Gamla Psalmboken med hänsyn till dennas användning under senaste psalmboksrevision».

Peters tecknar i sin undersökning efter en mera allmänt hållen inledning det finska psalmboksarbetet och dess betydelse för den svenska revisionen under 1800-talets sista årtionden. Den höga uppskattning av 1695 års psalmbok som kännetecknar det finska revisionsarbetet har utan tvekan bidragit till att stärka intresset för den karolinska psalmboken på rikssvenskt område.

Gamla psalmboken och dess betydelse för det s.k. psalmboks-schemat gör Peters till föremål för en särskild undersökning. Vid det avsnitt, som behandlar psaltarparafraserna, har Peters senare antecknat »Tidegården!» Peters antyder här en intressant forskningsuppgift: förhållandet mellan tidegården och den flitiga och ivriga parafraseringen av Psaltaren under reformationens och ortodoxiens århundraden.

I sin avhandling stannar Peters vid den insats som gjorts av Ullman, Cornelius, Cavallin, Evers, Alin, Johansson och Paul Nilsson. Kommittéförslagen behandlas rätt utförligt, och framställningen förs fram till 1920-talets tilläggsförslag. I hela sin under-

sökning visar Peters sin stora kärlek till breviariertraditionen och hans strävan efter att knyta an vid denna tradition.

När den senare tidens psalmhistoria skall skrivas, kommer Peters' undersökningar att vara historieskrivaren(-na) till stort gagn. Detta gäller icke blott själva avhandlingen utan även den av Peters, utarbetade specialredogörelse för alla de psalmer ur 1695 års psalmbok, som upptagits i de senare psalmboksförslagen. Framförallt kommer dock den hymnologiska forskningen att ha stor glädje och nytta av de utförliga och noggrant utarbetade tabeller, som Peters fogat till sin avhandling. Tabellerna, som saknar överskrift, skulle för enkelhetens skull kallas Tab. I och Tab. II.

Tab. I utgår från 1695 års psalmbok och är uppställd enligt följande schema. 1. Begynnelseord i G (d. v. s. 1695 års psalmbok. Anmälares anm. Siffrorna, som ej finnas i Peters' manuskript, äro insatta av anmälares för överskådlighetens skull.) 2. Författare. 3. Vid översättning originalets början m. m. 4. Översättare i G. 5. Bearbetare. 6. Antal verser a) i orig. b) i G, c) i bearb. 7. Bearbetningens begynnelseord. 8. Cornelius. 9. Cavallin etc. Peters har sedan psalmboksförslagen fram till nya psalmboken.

Tab. II utgår från den wallinska psalmboken och är uppställd efter i princip samma system som Tab. I.

Den mindre portföljen innehåller åtskilliga excerpter rörande enskilda psalmer. Det är utan tvivel fråga om Peters' förundersökningar till sin licentiatavhandling. En stor del av anteckningarna äro ordnade efter psalmförfattarnas namn. En ofullständig avskrift av de hymner, som tillskrivas Laurentius Jonae, utgör en särskild samling manuskript. Här har även psalmernas melodier avskrivits.

Bengt Wahlström.

Christiana Juliana Oxenstiernas andliga visa.

Under 1690-talet upprördes den svenska högadeln av en i dess ögon uppseendeväckande skandal inom den oxenstiernska familjen. Riksmarskalken Gabriel Oxenstiernas (af Korsholm och Vasa) dotter Christiana Juliana hade nämligen 1691 i hemlighet låtit